

Riigikogu majanduskomisjoni

istungi protokoll nr 119

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 06. märts 2017

Algus 11.10, lõpp 12.10

Juhataja: Aivar Kokk

Protokollija: Kaie Masing

Võtsid osa: Toomas Kivimägi, Deniss Boroditš, Erki Savisaar, Jaanus Marrandi, Kristen Michal, Märt Sults, Raivo Põldaru, Siim Kiisler, Kaido Rosin (nõunik-sekretariaadijuhataja), Piia Schults (nõunik), Henrik Mägi (konsultant)

Kutsutud: rahandusminister Sven Sester ja ministeeriumi tolli- ja aktsiisipoliitika osakonna peaspetsialist Piret Liira (2. päevakorrapunkti juures), MKMi nõunik Anti Moppel, MKMi transpordi arengu- ja investeringute osakonna juhataja Indrek Gailan, MKMi peaspetsialist RB teemadel Andres Lindemann ja Rail Baltic Estonia OÜ tegevjuht Indrek Orav (3. päevakorrapunkti juures), Mari Aru VMi välismajanduse ja arengukoostöö ja humanitaarabi büroost (4. päevakorrapunkti juures)

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Tolliseadus (374 SE)
3. Erakond Eestimaa Rohelised, Noored Rohelised ja Ökoriik Eesti poolt algatatud kollektiivne pöördumine Eestimaa kaitseks seoses Rail Balticu rajamisega. Pöördumises toodud ettepanekute suhtes komisjoni seisukoha kujundamine.
4. Eesti seisukohad Euroopa Komisjoni teatise Ettepanek uue Euroopa konsensuse kohta arengu küsimuses: Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik kohta (1-2/17-16/2)
5. Muud küsimused.

1. Nädala töökava kinnitamine

Riigikogu majanduskomisjoni nädala töökava

06.03.2017 12.03.2017

Komisjoni istung esmapäev, 6. märts, kell 11:10

1. Nädala töökava kinnitamine.
2. Vabariigi Valitsuse algatatud tolliseaduse eelnõu (374 SE) arutelu esimesele lugemisele saatmiseks.
3. Erakond Eestimaa Rohelised, Noored Rohelised ja Ökoriik Eesti poolt algatatud kollektiivne pöördumine Eestimaa kaitseks seoses Rail Balticu rajamisega. Pöördumises toodud ettepanekute suhtes komisjoni seisukoha kujundamine.
4. Eesti seisukohad Euroopa Komisjoni teatise Ettepanek uue Euroopa konsensuse kohta arengu küsimuses: Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik kohta. Arvamuse andmine väliskomisjonile.

5. Muud küsimused.

Komisjoni istung teisipäev, 7. märts, kell 14:00

1. Vabariigi Valitsuse algatatud elektrituruseaduse muutmise seaduse eelnõu (290 SE) arutelu jätkamine teisele lugemisele saatmiseks (huvigruppide kuulamine).

2. Muud küsimused.

Komisjoni väljasõiduistung Ida-Virumaale neljapäev-reede, 9.-10. märts.

Otsustati:

1.1 Kinnitada nädala töökava (konsensus: Aivar Kokk, Toomas Kivimägi, Erki Savisaar, Jaanus Marrandi, Raivo Põldaru, Siim Kiisler, Kristen Michal, Märt Sults).

2. Tolliseadus (374 SE)

Põhjendades tolliseaduse eelnõu (374 SE) algatamise vajadust sõnas rahandusminister **Sven Sester**, et Euroopa Liidu uus tolliprotseduure reguleeriv tolliseadustik rakendus 1. maist 2016. Seoses sellega on vaja teha parandusi erinevatesse Eestis kehtivatesse seadustesse. Uue seadustiku peamine eesmärk on ühetaoliste nõuete kehtestamine ja tollivormistuse viimine uude, ühetaolisse elektroonilisse keskkonda kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides. Riigikogule esitatud eelnõu sisaldab muudatusi, mis viiakse sisse teistesse seadustesse, kus on kasutatud tollialaseid termineid ja viiteid tollialastele õigusaktidele, et viia need kooskõlla 1. maist 2016. aastal rakendunud uue tolliõigusega. Kuna muudatuste maht on suur, siis loetavuse huvides koostati uus seaduse eelnõu, millega ajakohastatakse ühtlasi ka sätteid, mis otseselt tolliseadustikust tulenevalt muutmist ei vaja. Eelnõu kohaselt jäetakse välja haldusmenetluse seadust kordavad sätteid, täiendatakse esinduse regulatsiooni, muudetakse tolliteenuse kulu arvutamise korda, täiendatakse seadust andmekogude sätetega, täpsustatakse riigi omandisse üle toodud kauba sätteid ja vähendatakse väärteokoosseise.

Eelnõu sisulistest muudatustest nimetas minister tolliagentuurina registreerimise nõuet sõltumata esinduse liigist. Kehtiva seaduse kohaselt oli nõutav tolliagentuuri tegevusluba kaudse esindamise korral, kuid eelnõu kohaselt sätestatakse nõue ka otsese esindamise korral. Tolliagentuurina registreerimise nõue on vajalik selleks, et tagada esindaja professionaalsus nii kliendi huve kui Maksu- ja Tolliameti (edaspidi MTA) ladesat töökorraldust silmas pidades. Eelnõuga korrastatakse esindamise korral tolliagentuurile tegevusloa andmist, sätestatakse tegevusloa tühistamise alused. Tegevuslubasid sätestavaid kordasid tehakse paindlikumaks. Välja on jäetud tollioksjon. Konfiskeeritud kauba realiseerimine toimub vastavalt riigivaraseadusele. Võrreldes kehtiva seadusega on muudetud vabatsooni regulatsiooni. Euroopa Liidu tolliõigus võimaldab liikmesriigil määrata osa oma territooriumist vabatsooniks, mistõttu on liikmesriigil võimalik vabatsooni regulatsiooni suuremal määral täpsustada. Vabatsoon asutatakse Vabariigi Valitsuse korraldusega. Eestis on kolm vabatsooni Paldiski, Muuga ja Sillamäe. Vabatsoon luuakse sinna, kus toimub majandustegevus ja on olemas vabatsooni loomiseks vajalikud eeldused: personal, hooned/platsid, taristu, tootmis- ja ladustamisvõimalused, eraldamisvõimalus muust territooriumist, valvetingimused jms. Edaspidi ei eristata enam vabatsoone tüüpide kaupa ning kaotatakse ära vabalaod. Nii nagu eriprotseduuride hulka kuuluvate erinevate töötlemisviiside koondamine, on ka vabatsoonide tüüpide ja vabalao ära kaotamise eesmärk ühise tolliõiguse läbipaistvamaks ja lihtsamaks muutmine. Paljude väikeste erisustega tollikäitlusviiside käibel hoidmine ei ole põhjendatud.

Arutelu ja küsimused

Komisjoni nõunik-sekretariaadijuhataja **Kaido Rosin** tundis huvi, milline on Eesti hetkeseis võrreldes teiste liikmesriikidega lähtudes tollivormistuse uude ühetaolisse elektroonilisse keskkonda viimise eesmärgi konteksti silmas pidades.

RMi tolli- ja aktsiisipoliitika osakonna peaspetsialist **Piret Liira** selgitas, etühetaolisse elektroonilisse keskkonda viimise nõuetuleb otseselt Euroopa Liidu õigusaktidest. Tolliseadustik jõustus 2016 mais, kuid rakendamise tööprogramm peab käivituma ajavahemikul 2016 2020, mille jooksul tehakse järk-järgult elektroonilised süsteemid. Eesti on hetkelsamas seisus, kus kõik teised riigid - üsna alguses. Euroopas pannakse ühtselt paika andmekoosseisud ja osa IT- lahendusi, kuid osa IT-lahendusi peab tegema iga riik eraldi. Sellest johtuvalt jõustuvad elektroonilised nõuded ja süsteemid järk-järgult. 2020. aastaks peaks olema kogu asjaajamine elektroonne.

Kaido Rosin palus selgitada tollis esindamise korda ja vastava teenuse osutamist.

Piret Liira selgitas, et kehtiva seadusejärgi nõuti tolliagentuuri tegevusluba kaudse esindamise korral, kuid eelnõu kohaselt sätestatakse nõue ka otsese esindamise korral.

Tegevuslubade juurde kuulub teadmiste kontrollimine. Toll leidis, et on ebaõiglane, kui osal teenuste pakkujatel peab olema tegevusluba ja osal ei pea. Soovitakse, et kui nad avaldavad oma kodulehel teenuse pakkujate nimekirjad, siis oleks tagatud ka kvalifitseeritud teenuse pakkumine.

Kaido Rosin soovis teada, kas seaduse rakendamiseks on kavandatud ka üleminekuperiood, et suurusjärgus 40 teenuse pakkujat, kelleks on nii füüsilised kui juriidilised isikud, saaksid omandada tegevusloa ja läbida vastava teadmiste kontrolli.

Piret Liira selgitas, et ei näe üleminekuks ajalist vajadust, kuna üleminek ei too kaasa täiendavaid kulutusi, eksameid on võimalik sooritada jooksvalt. Infopäevadel on asjaosalistele selgitatud eelseisvaid muudatusi.

Aivar Kokk tegi ettepaneku, et MTA võiks neile, keda muudatused puudutavad, edastada kirjaliku teate.

Piret Liira nõustus ettepanekuga, sest vajalik infobaas seotud isikutest on olemas.

Kaido Rosin küsis tollideklaratsiooni andmekoosseisude lihtsustamise kohta.

Piret Liira selgitas, et tegelikkuses on tollideklaratsioonide esitamine kompleksne infosüsteem, mis on juba aastaid vana ja see töötab edasi seni, kuni valmib uus üle-euroopaline süsteem. Tehniliselt ei ole võimalik neid lahtrid hakata muutma, vaid uues süsteemis tulevad uued lahtrikoosseisud. IT arendust üheks aastaks teha ei ole mõttekas, see oleks liialt kulukas. Uus IT-süsteem valmib 2018 või 2019. aasta alguseks. MTA analüüsib hetkel juba andmeid.

Aivar Kokk sai küsimuse peale, kas Eesti saab osaleda üle-euroopalise süsteemi loomises vastuseks, et Eesti esindaja osaleb töögrupis. Euroopa Komisjoni määrusega on kehtestatud süsteemi tööle hakkamise kuupäevad.

Erki Savisaar tundis huvi seaduse jõustumise ja IT programmide koostamise erineva aja vastu. Kui seadus on planeeritud jõustumata 1. mail 2017, siis miks programmid tulevad alles tulevikus?

Piret Liira vastuse kohaselt on tolliseaduse eelnõu menetlusprotsess jäänud venima, kuigi eelnõu esitati valitsusele suhteliselt varakult. Ent Euroopas on ühtsele süsteemile ülemineku perioodiks jäetud piisavalt pikk ajavahemik.

Sven Sester täiendas, et seadus ja elektrooniline süsteem ei pea käsikäes käima. Tolliseadustik on otsekohalduv ja Eesti peab oma seadusandluse viima kooskõlla Euroopa seadusega. Mõistlik on, kui 2018. aastast kehtib üks ühtne süsteem ja seetõttu kaasajastame Euroopa tolliseadustiku Eesti tasemele.

Raivo Põldaru uuris, kui palju kaasneb kulutusi vormirietuse uuendamisega.

Piret Liira selgitas, et tolliseaduse jõustumisega ei kaasne kulutuste suurenemist, sest kõik nõuded on kehtivas seaduses olemas. Tolliseaduse eelnõu tervikuna esitamise põhjuseks on Eesti õigusaktide terminoloogia kooskõlla viimine tolliseadustikuga ja läbivalt on vaja muuta viiteid Euroopa Liidu õigusaktidele. Muudatuste maht on väga suur, seetõttu koostati uus seaduse eelnõu, kus ajakohastatakse ka sätteid, mis otseselt tolliseadustikust tulenevalt muutmist ei vaja.

Otsustati:

2.1 Ettepanek võtta täiskogu päevakorda 22.03.2017 14:00 (konsensus: Aivar Kokk, Toomas Kivimägi, Deniss Boroditš, Siim Kiisler, Jaanus Marrandi, Kristen Michal, Raivo Põldaru, Erki Savisaar, Märt Sults).

2.2 Teha ettepanek esimene lugemine lõpetada (konsensus: Aivar Kokk, Toomas Kivimägi, Deniss Boroditš, Siim Kiisler, Jaanus Marrandi, Kristen Michal, Raivo Põldaru, Erki Savisaar, Märt Sults).

2.3 Teha ettepanek määrata muudatusettepanekute tähtajaks 10 tööpäeva 05.04.2017 17:00 (konsensus: Aivar Kokk, Toomas Kivimägi, Deniss Boroditš, Siim Kiisler, Jaanus Marrandi, Kristen Michal, Raivo Põldaru, Erki Savisaar, Märt Sults).

3. Erakond Eestimaa Rohelised, Noored Rohelised ja Ökoriik Eesti poolt algatatud kollektiivne pöördumine Eestimaa kaitseks seoses Rail Balticu rajamisega. Pöördumises toodud ettepanekute suhtes komisjoni seisukoha kujundamine.

Aivar Kokk ütles, et Noored Rohelised ja Ökoriik Eesti algatatud kollektiivses pöördumises Eestimaa kaitseks on seoses Rail Balticu (edaspidi RB) rajamisega esitatud kaks nõudmist, mille suhtes peab komisjon avaldama oma seisukoha. Soovitakse: 1) RB teema arutamist riikliku tähtsusega küsimusena Riigikogus ja 2) RB trassi kulgemist mööda olemasolevaid raudteekoridore suunal Tallinn- Tapa Tartu - Valga Riia.

Aivar Kokk tegi ettepaneku mitte arutada RB teemat Riigikogu täiskogu avalikul istungil põhjusel, et teemat on juba arutud olulise tähtsusega riikliku küsimusena Mida teha Rail Balticuga Riigikogu suures saalis 13. detsembril 2016. Pealegi peaks üsna peatselt jõudma Riigikogu menetlusse RB-ga seotud välislepingu ratifitseerimise otsus, mille menetlemise käigus täiskogul kindlasti kõiki teemaga seonduvaid küsimusi käsitletakse. Kõik komisjoni liikmed nõustusid esimehe ettepanekuga.

RB trassi suunamise ettepaneku kohta mööda olemasolevat trassi Tallinn-Tapa-Tartu- Valga Riia, avaldas **Aivar Kokk** arvamust, et kui käimasoleva majandusanalüüsi lõpptulemus näitab Pärnu suunas kulgeva trassi ebamajanduslikkust, võiks komisjon kaaluda ühispöördumises tehtud trassi muutmise ettepanekuga nõustumist.

Jaanus Marrandi avaldas öeldule kategoorilist vastuseisu, väites, et teist varianti peale Tallinn-Pärnu-Riia ei tule. Põhjuseks asjaolu, et neid suundi on juba kolm korda analüüsitud. Trassivalik on põhimõtteliselt tehtud ja seda teemat ei peaks enam üldse arutama. Üldsus peaks aru saama, et kui hakata praegu veel trassi muutma, siis RB lihtsalt ei tule. Küsimuse püstitus on seega pigem mitte trassivalikus vaid, kas trass tuleb või mitte.

Siim Kiisler avaldas arvamust, et selle küsimuse arutamine ei ole üldse Riigikogu pädevuses. Üleriigilise planeeringu kinnitas valitsus. Trass on valitud. Täpsema planeerimisega tegelevad üleriigilise planeeringu alusel maavalitsused. Planeeringute kinnitamine on maavanemate pädevuses. Riigikogu ei saa valitsuse eest otsuseid teha. Nõudmiste esitajad pöördugu nendes küsimustes valitsuse poole.

Toomas Kivimägi nõustus Jaanus Marrandi arvamusega ja avaldas samuti kategoorilist seisukohta, mis väljendus selles, et ta ei näe vähimatki muud võimalust, kui seda, et trass kulgeb läbi Pärnu. Majandusanalüüsile viitamiseiga komisjon justkui möönaks, et on veel võimalus midagi muuta ja sellega antakse põhjendamatu lootusi. Trassi muutmise võimalust ei ole.

Deniss Boroditš nõustus eelkõnelejatega trassi valiku osas, kuid lisas, et paremate siseriiklike ühenduste saamiseks tuleks leida finantseeringud ja ka olemasolevad raudtee infrastruktuurid korda teha.

Raivo Põldaru ei nõustunud valitsuse tegevusega, kritiseerides valitsuse otsuseid. Tema seisukoht oli, et Riigikogu ei pea valitsuse otsuseid heaks kiitma.

Ka **Kristen Michal** ei pooldanud arvamust võimalusest trassivalikut ümber vaadata, mis annaks pöördujatele lootuse, et mingil ajal on võimalik siiski trassivalikut muuta. Kõik teavad, et trassivalikut ei muudeta ja see ei ole ka Riigikogu pädevuses. Komisjon ei saa anda katteta lubadusi. Kui midagi RB juures vajab ümbertegemist, siis on selleks projektiga seotud inimesed. Lõputult ei saa anda asjata lootusi ja luua ebakindlust.

Erki Savisaar lisas samuti, et ehkki võib eeldada, et projekti ettevalmistamisel võib olla tehtud mõningaid vigu, ei näe ta võimalust RB projekti hakata uuesti arutama, kuna Läti, kes on projekti partner, on juba oma planeeringud kinnitanud ja meiepoolne trass peaks piiril Lätist tulevat raudteed jätkama.

Jaanus Marrandi loetles RB kohta juba tehtud uuringuid: 2007. aastal tehti kolm uuringut COWI poolt, 2011. aastal tegi põhjaliku uuringu AECOM. Planeeringud on teostamisel, Lätis on vastavad otsused vastu võetud. Enam ei ole selles küsimuses midagi võimalik muuta ja Eesti riik ei peaks end ka häbistama

Toomas Kivimägi sõnas, et firma Ernst & Young teeb uut RB analüüsi, mis peaks valmima aprillis. Lubamatu on alahinnata valitsuse seisukohti. Samuti tuleb tõdeda, et Läti ja Leedu on oma trassi kinnitanud ning me peame koostöös edasi minema, Eestil aga planeeringud veel pooleli.

Aivar Kokk võttis arutelu kokku ja sõnas, et hetkel on valitsuse poolt üleriigilise planeeringuga välja valitud trass läbi Pärnu, ent majanduskomisjon peab oluliseks ka investeringute eraldamist Tallinn-Tapa-Tartu-Valga-Riia trassi infrastruktuurile ohutu ja kiire raudteetranspordi tagamiseks.

Rail Baltic Estonia OÜ tegevjuht **Indrek Orav** selgitas RB trassi võimaliku muutmise ebamõistlikkust väites, et vanasse Tallinn-Pärnu trassi investeerides tuleks raudtee vanad muldkehad ehitada kahetasandiliseks. Maju tuleks lammutada märgatavalt enam kui uuel Pärnu trassil, samuti kulub rahalisi vahendeid raudteede õgvendamisele, mis lõppkokkuvõttes tuleb ka majanduslikult ebaefektiivsem.

Otsustati:

3.1 Mitte suunata Rail Balticu küsimuse arutamist olulise tähtsusega riikliku küsimusena Riigikogu suurde saali. (konsensus: Aivar Kokk, Toomas Kivimägi, Deniss Boroditš, Siim Kiisler, Jaanus Marrandi, Kristen Michal, Raivo Põldaru, Erki Savisaar, Märt Sults).

3.2 Toetada Rail Balticu trassi kulgemist suunal Tallinn-Pärnu-Riia. Osutada vajadusele tagada investeringute eraldamine Tallinn-Tapa-Tartu-Valga-Riia trassi infrastruktuurile ohutu raudteetranspordi tagamiseks. (8 poolt: Aivar Kokk, Toomas Kivimägi, Deniss Boroditš, Siim Kiisler, Jaanus Marrandi, Kristen Michal, Erki Savisaar, Märt Sults, 1 vastu: Raivo Põldaru, erapooletuid 0).

4. Eesti seisukohad Euroopa Komisjoni teatise Ettepanek uue Euroopa konsensuse kohta arengu küsimuses: Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik kohta (1-2/17-16/2)

Siim Kiisler küsis, kus on defineeritud teatises korduvalt mainitud Euroopa Liidu väärtused.

Mari Aru vastas, et need tulenevad Euroopa Liidu aluslepingutest, millele on teatises järgnev viide: Kooskõlas ELi lepingu artikli 21 lõikes 2 sätestatud eesmärkidega aitab arengupoliitika muu hulgas kaasa demokraatia, õigusriigi põhimõtete ja inimõiguste toetamisele; rahu säilitamisele ja konfliktide ennetamisele; keskkonnaseisundi parandamisele ja maailma loodusvarade säästvate majandamisele ning tugevamal mitmepoolsel koostööl ja hea valitsemistavaga maailmakorral tugineva rahvusvahelise süsteemi edendamisele..

Siim Kiisler leidis, et kuna pole täpselt defineeritud ja riikide vahel kokku lepitud Euroopa Liidu väärtusi, siis ei peaks nendele viitama ja tuleks täpsustada sõnastust.

Mari Aru lubas Euroopa Liidu väärtuste kohta uurida ja kui puudub loetelu, siis tasuks teha vastav täiendus.

Kaido Rosin tõi välja, et VMi esindaja ütles, et Vabariigi Valitsus on esitanud 11 seisukohta. Riigikogule on esitatud dokument kümne seisukohaga. VMi esindaja **Mari Aru** lubas üle vaadata, mis on puudu.

Aivar Kokk tõi välja, et teatises on kirjas, et Partnerriikidega tehakse koostööd, et propageerida progressiivset maksustamist. Mida siin progressiivse maksustamise all silmas peetakse ja mis on Eesti seisukoht antud küsimuses?

Mari Aru vastas, et MKM suunas ka tähelepanu nimetatud punktile. Progressiivse maksustamise toetamine on mitmetes rahvusvahelistes lepingutes kirjas. Tegemist on Euroopa Komisjoni teatisega, kus on komisjoni nägemus, ja mida ei saa Eesti muuta. Teatise põhjal koostatud kompromisettepanekus enam progressiivset maksustamist pole mainitud. Ka Addis Abeba arengurahastamise kokkuleppes räägitakse progressiivsest maksustamisest.

Aivar Kokk küsis missuguste meetmete abil kavatseb Euroopa Liit liikmesriikide panust arenguabisse suurendada?

Mari Aru selgitas, et Euroopa Liidu Nõukogu tasandil on riigid kokku leppinud, et tegevuskava 2030 kehtivuse raames Euroopa Liit suurendab oma arenguabi 0,75 protsendini RKTst. Eesti kui pärast 2002. aastat liitunud liikmesriik on võtnud endale kohustuse liikuda 0,33% poole RKTst. Euroopa Liit aeg-ajalt tuletab riikidele meelde võetud kohustusi, kuid survestus- või karistusmeetmeid pole ette nähtud. Eesti panustab hetkel aastas umbes 30 miljonit eurot ehk 0,15% RKTst, mis on pärast 2002. aastat liitunud riikide seas teine tulemus.

Aivar Kokk tõi välja, et teatises on ELi ja liikmesriikide sihiks pandud üldine tervisekindlustus. Mida see tähendab ja kuidas seda saavutada kavatsetakse?

Mari Aru arvas, et see tähendab, et arengumaades oleks kõigile isikutele tagatud ligipääs tervishoiuteenustele. Praktikas viiakse läbi projekte tervishoiusüsteemi tugevdamiseks ja seda rahastatakse arenguabist. Ka Eesti arengukoostöö ja humanitaarabi arengukavas on eraldi meetmed tervishoiu toetamiseks Eesti partnerriikides, mille raames tehakse kahepoolseid projekte. Näiteks Moldovas on Eesti abiga välja arendatud tervishoiu infotelefoni teenus.

Aivar Kokk tõi välja, et Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) ülevaadetes paistab Eesti OECD riikide seas silma suhteliselt madalate sissetulekute, majapidamiste vähese raha ning halbades elamistingimustes elavate inimeste hulga poolest. Siit ka küsimus, et kui palju Eesti ise hetkel abi saab ja kui palju ta teistele abi annab?

Mari Aru vastas, et arenguabi on suunatud arenevatele riikidele. OECD peab nimekirja riikidest, kes saavad olla arenguabi saajad. Eesti on kõrge sissetulekuga ja kõrge heaolutasemega riik, kes arenguabi ei saa.

Aivar Kokk tõi välja, et Eestis jagatakse näiteks Euroopa Liidu toidupakke.

Mari Aru ütles, et Euroopa Liidu poolt antud toidupakid pole ametlik arenguabi. Eestis on küll inimesi, kel pole piisavalt raha, et endale vajalikku poest soetada, kuid tõenäoliselt lähiajal kuulutatakse üle pika aja välja näljahäda mõnedes Aafrika piirkondades. Arengukoostöö raames luuakse partnerriikides heaolu ja seda saab vaadata ka näiteks rände algpõhjustega tegelemise kontekstis. Võrreldes paljude riikidega, läheb Eestil väga hästi. Eesti enda projektide raames otseselt kuigi palju raha ei jaga, vaid tegeleb pigem oma oskusteabe vahendamisega teistesse riikidesse.

Kaido Rosin tõi välja, et teatise kohaselt on seoses tegevuskava 2030 täitmisega tarvis luua kõikehõlmav ja läbipaistev aruandluse süsteem. Millise täiendava kulu ja halduskoormuse kasvu see Eestile kaasa toob?

Mari Aru vastas, et märkimisväärset halduskoormuse kasvu ei tule. Tegevuskavas 2030 on 17 erinevat eesmärki, mis on võrdselt kohustuslik kõigile riikidele olenemata nende arengutasemest, seega ka Eesti peab esitama regulaarselt ülevaateid Eesti edenemisest eesmärkide täitmisel. Aruande tarbeks vajalikud andmed on olemas ja selleks ei pea tegema täiendavat seiretegevust. Juba eelmisel aastal esitati aruanne, millega suurt halduskoormuse kasvu ei lisandunud.

Henrik Mägi küsis, kas on arengukoostöös välja tuua ka edulugusid, kus arenguabi toel on mõni Aafrika või Aasia riik arenenud niivõrd, et enam abi ei vaja.

Mari Aru vastas, et riigid võivad vahel jääda abisõltuvusse, mis võib vähendada arenguabi mõju. Vastaja ei osanud tuua välja mõnda eduloo näidet.

Jaanus Marrandi täiendas, et arenguabi eesmärk polegi tõsta riikide arengutaset, vaid pigem tagada nälja ja kriisiolukorras minimaalne abi, mida tehakse humanistlikel kaalutlustel.

Kaido Rosin tõi välja, et Riigikantselei poolt koostatud (2016 suvi) ülevaate kohaselt ÜRO tegevuskava 2030 elluviimisest Eestis leitakse, et "Eestil on ka mitu valdkonda, milles tuleb jätkata jõupingutusi globaalsete eesmärkide ning Eesti säästva arengu eesmärkide saavutamisel. Peamised ülesanded on saavutada tootlikkuse kasv, parandada majanduse energia- ja ressursitõhusust, vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid, parandada madalapalgaliste toimetulekut ning vähendada soolist palgalõhet."

Mari Aru vastas, et ta Välisministeeriumi esindajana ei ole kursis riigisiseste eesmärkide täideviimisega, mille koordineerimisega tegeleb Riigikantselei.

Otsustati:

4.1 Toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti (konsensus: Aivar Kokk, Toomas Kivimägi, Deniss Boroditš, Siim Kiisler, Jaanus Marrandi, Kristen Michal, Raivo Põldaru, Erki Savisaar, Märt Sults).

(allkirjastatud digitaalselt)

(allkirjastatud digitaalselt)

Aivar Kokk

Kaie Masing

Juhataja

Protokollija